herpy

DRZEWOŁAZY

Spot-legged Poison Frog

Ameerega picta

Ameerega picta to niewielki, aktywny w dzień drzewołaz o ciemnobrązowym grzbiecie, czarnych bokach z jasnymi paskami oraz żółtych do czerwonych plamach na udach. Żyje na dnie lasu od nizin Amazonii po podnóża Andów w Boliwii, Peru, Kolumbii i Brazylii, a izolowana populacja występuje w Wenezueli. Gatunek jest utrzymywany rzadko, dlatego zalecenia hodowlane opierają się na klimacie w zasięgu występowania i na blisko spokrewnionych gatunkach.

Rodzina: Dendrobatidae Dawna nazwa: *Epipedobates pictus; Dendrobates pictus*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**22-28 mm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**8-12 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Naziemny**
Środowisko	**Las deszczowy i las górski**
Toksyny skórne na wolności	**Słabe**
Toksyny skórne w niewoli	**Brak** Zwierzęta z hodowli. Osobniki odłowione na wolności mogą przez długi czas zachować toksyny
Trudność	**Doświadczony**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 40 × 40 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**21-25 °C**
Temperatura w nocy	**18-22 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 1-2 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Małe bezkręgowce (skoczogonki, muszki owocowe)**
Utrzymanie	**W parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki noszone do wody**
Miejsce składania jaj	**Na ziemi**
Liczba jaj w zniesieniu	**15-40**
Czas do wyklucia	**15-22 dni**
Okres larwalny	**40-90 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Nosi kijanki**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Ameerega picta to naziemny drzewołaz z rodzaju *Ameerega*, który obejmuje wiele średnich i dużych gatunków aktywnych w dzień. Dorosłe osobniki mierzą prawdopodobnie około 22-28 mm od pyska do kloaki; dokładna wielkość nie jest udokumentowana, a liczba w ramce jest szacunkowa. Grzbiet jest ciemnobrązowy, a czarne boki są obrzeżone dwoma żółtobiałymi paskami. Z tyłu ud znajdują się żółte do czerwonych plamy. Różnice płciowe w wyglądzie nie są udokumentowane.

Gatunek został opisany przez Tschudiego w 1838 roku jako *Hylaplesia picta* i od tego czasu był zaliczany do rodzajów *Dendrobates*, *Phyllobates* i *Epipedobates*, zanim w 2006 roku trafił do *Ameerega*. Kilka form, które wcześniej uznawano za odrębne gatunki, zostało z nim połączonych, m.in. *Epipedobates yungicola* z podnóża Andów w Boliwii i *Epipedobates guayanensis* z Wenezueli. Populacja wenezuelska może być odrębnym gatunkiem.

Przedstawiciele rodzaju *Ameerega* mają w skórze alkaloidy, które w naturze pozyskują z pożywienia. Toksyczność *A. picta* nie jest bliżej udokumentowana i uznaje się ją tu za łagodną. Osobniki z hodowli karmione muszkami owocowymi i skoczogonkami nie wytwarzają trucizny. Mimo to po kontakcie z terrarium warto umyć ręce i nie dotykać żab bez potrzeby.

Temperament gatunku nie został opisany. Samiec nawołuje tykającym dźwiękiem i krótkimi, przenikliwymi gwizdami, głównie rano i wieczorem, ale także w ciągu dnia. Samce z tego rodzaju bronią niewielkich terytoriów, dlatego najbezpieczniejsze jest trzymanie zwierząt w parach.

Występowanie i środowisko

Ameerega picta zamieszkuje obszary Amazonii w Boliwii, Peru, Kolumbii oraz w zachodniej i południowo-zachodniej Brazylii. Miejscem typowym jest okolica Santa Cruz w Boliwii. Izolowana populacja w Wenezueli może być odrębnym gatunkiem, a gatunek występuje być może także w Paragwaju. Zasięg rozciąga się od nizin Amazonii po podnóża Andów.

Gatunek stwierdzono na wielu obszarach chronionych, a jego populacja nie jest zagrożona. Lokalnie zagrażają mu rolnictwo i hodowla bydła.

> **Naturalny zasięg:** Boliwia, Brazylia, Peru, Kolumbia i Wenezuela.

ŚRODOWISKO

Ameerega picta żyje w pierwotnych i wtórnych lasach tropikalnych na nizinach i w górach, ale także na skrajach lasów i na terenach przekształconych. Występuje od około 200 m do 2.500 m n.p.m. Żaba przebywa na dnie lasu, w warstwie opadłych liści i na martwych gałęziach.

Klimat na nizinach jest ciepły i wilgotny, a wraz z wysokością staje się chłodniejszy; w najwyżej położonych częściach zasięgu mgła utrzymuje wilgotność powietrza. Samica składa jaja na ziemi, a po wykluciu dorosłe osobniki przenoszą kijanki do wody, często do okresowych kałuż.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o utrzymaniu *Ameerega picta* jest skromna. Gatunek jest hodowany rzadko, a duży zakres wysokości, na których występuje, utrudnia określenie, do jakiego klimatu przystosowana jest dana populacja. Podane niżej temperatura, wilgotność i pokarm to wartości zalecane dla tego gatunku. Dane dotyczące rozmnażania i odchowu zapożyczono od pokrewnego gatunku *Ameerega trivittata*, który jest lepiej poznany w niewoli.

Parę można trzymać w terrarium o wymiarach co najmniej 60 × 40 × 40 cm. Gatunek żyje na ziemi, więc najważniejsza jest powierzchnia dna. Zbuduj bioaktywne podłoże z warstwą drenażową z keramzytu, siatką jako przekładką i wilgotną mieszanką włókna kokosowego, kory i torfowca, a na wierzch połóż grubą warstwę liści. Dodaj skoczogonki i małe równonogi, które zjadają resztki i stanowią dodatkowy pokarm.

Urządź terrarium korzeniami, korą korkową, mchem i paprociami, tak aby było dużo kryjówek, oraz kilkoma gałązkami jako punktami obserwacyjnymi. Pokrywa powinna mieć duże powierzchnie wentylacyjne z siatką, aby powietrze nie stało w miejscu. *Allobates femoralis* i *Allobates zaparo* to inne naziemne drzewołazy z Amazonii o niemal takich samych wymaganiach co do wystroju.

Czytaj więcej: Budowa terrarium i podłoże bioaktywne Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 21-25 °C w dzień, a w nocy pozwól temperaturze spaść o 3-4 °C, do 18-22 °C. Wahania w ciągu roku powinny być niewielkie, 1-2 °C. Żaby źle znoszą upał: temperatury powyżej około 28 °C są niebezpieczne.

Ustaw terrarium z dala od bezpośredniego słońca i przeciągów, a temperaturę mierz termometrem cyfrowym umieszczonym nisko w terrarium. Jeśli latem nie da się utrzymać temperatury poniżej 26 °C, przenieś terrarium do chłodniejszego pomieszczenia. Brak udokumentowanego spoczynku zimowego w niewoli.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-80 % w środku dnia i blisko 100 % rano i wieczorem. Najwygodniejszy jest system zraszający lub zamgławiacz z timerem; w przeciwnym razie zraszaj dwa lub trzy razy dziennie wodą z odwróconej osmozy lub deszczówką. Warstwa liści powinna być wilgotna, ale może lekko przeschnąć między zraszaniami, aby nie pojawiła się pleśń ani zastój powietrza.

Gdy powietrze jest zbyt suche, żaby chowają się w kryjówkach, a ich skóra wysycha.

WODA I JAKOŚĆ WODY

Zapewnij płytkie naczynie z 1-2 cm wody, z którego żaby łatwo wyjdą, z kamieniami lub mchem przy brzegu. Dorosłe osobniki korzystają z niego, gdy wypuszczają kijanki. Używaj wody z odwróconej osmozy, deszczówki lub odchlorowanej wody z kranu i często ją wymieniaj.

Płazy wchłaniają wodę i substancje przez skórę, dlatego unikaj mydła, środków czyszczących i chloru. Szoruj naczynie gorącą wodą bez mydła.

OŚWIETLENIE I UVB

Oświetlenie służy przede wszystkim roślinom: 10-12 godzin dziennie lampami LED o spektrum odpowiednim dla roślin. Nie udokumentowano, by *Ameerega picta* potrzebowała UVB. Jeśli mimo to wybierzesz słabe źródło UVB (strefa Fergusona 1), żaby muszą mieć gęste liście i kryjówki, pod które mogą się schować. Oświetlenie nie może nagrzewać terrarium.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

W naturze żaba żywi się drobnymi stawonogami. W terrarium dieta składa się z nielotnych muszek owocowych (*Drosophila melanogaster* i *D. hydei*), skoczogonków, małych równonogów, mikroświerszczy, małych larw barciaka i przesianego planktonu łąkowego. Dorosłe osobniki przyjmują *D. hydei* i małe świerszcze.

Młode karm codziennie, dorosłe trzy do czterech razy w tygodniu, podając tyle muszek, by zostały zjedzone do następnego karmienia. Przy każdym posiłku oprószaj owady wapnem z D3, a raz lub dwa razy w tygodniu preparatem multiwitaminowym. Prowadź własne hodowle muszek owocowych i skoczogonków, aby zapewnić stałe zaopatrzenie.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Ameerega picta jest aktywna w dzień i żyje głównie na ziemi. Samce z tego rodzaju bronią niewielkich terytoriów, więc najbezpieczniejsze jest trzymanie pary. Nie trzymaj dwóch samców razem w małym terrarium. Zachowanie gatunku w grupach nie jest udokumentowane.

Żab nie należy brać do ręki. Skóra jest cienka i nie toleruje mydła, soli ani kremów. Jeśli musisz przenieść żabę, zwab ją do czystego, zwilżonego plastikowego pojemnika i umyj ręce przed i po.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Płci nie da się pewnie rozróżnić po wyglądzie, ale nawołują tylko samce. Wiek i wielkość w momencie osiągnięcia dojrzałości płciowej nie są udokumentowane dla tego gatunku; u pokrewnej *Ameerega trivittata* trwa to około 12-24 miesięcy. Najprościej uzyskać parę, zaczynając od kilku młodych i pozwalając im samym się dobrać.

GODY I KOPULACJA

Rozmnażanie tego gatunku nie zostało bliżej opisane. U przedstawicieli rodzaju samiec nawołuje samicę i prowadzi ją do ukrytego miejsca w wilgotnych liściach. Okres słabszego zraszania, po którym następuje intensywne zraszanie, może pobudzić rozród. Zapewnij żabom kryjówkę na ziemi, np. połówkę łupiny kokosa lub kawałek kory, gdzie samica może złożyć jaja.

JAJA I KIJANKI

Jaja są składane na ziemi w warstwie liści lub pod kryjówką. Wielkość zniesienia nie jest udokumentowana dla tego gatunku. Liczba w ramce, 15-40 jaj, dotyczy znacznie większej *Ameerega trivittata*, więc zniesienia są prawdopodobnie mniejsze. Po wykluciu dorosłe osobniki przenoszą kijanki do wody, często po kilka naraz.

W terrarium kijanki można wyjąć i odchowywać w małych, czystych pojemnikach z deszczówką lub wodą z odwróconej osmozy. Podawaj drobny pokarm dla kijanek i glony, a wodę regularnie wymieniaj. Trzymane razem w dużej liczbie kijanki mogą się nawzajem zjadać, dlatego trzymaj je osobno.

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po 15-22 dniach, a metamorfoza kijanek po 40-90 dniach.

Gdy pojawią się przednie kończyny, kijanka musi mieć możliwość wyjścia z wody: obniż poziom wody i połóż kawałek korka lub kory, aby mogła się wspiąć. Przenieś małą żabkę do wilgotnego terrarium do odchowu, gdy ogon zostanie prawie całkowicie wchłonięty.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone żabki są małe i potrzebują skoczogonków oraz najmniejszych muszek owocowych. Urządź terrarium do odchowu jak terrarium dorosłych, z liśćmi, kryjówkami i płytkim naczyniem z wodą, i utrzymuj stabilną temperaturę. Karm codziennie i lekko oprószaj pokarm wapnem i witaminami. Tempo wzrostu i wiek przeniesienia do dorosłych nie są udokumentowane.

Zdrowie i częste błędy

Drzewołazy są wrażliwe na upał, suszę i złą higienę. Najważniejsze błędy to:

- Zbyt ciepłe lub zbyt suche terrarium. Żaby stają się ospałe, chudną i tracą barwę.
- Brudna woda w pojemnikach z kijankami, która prowadzi do grzybic i chorób.
- Pokarm bez suplementacji witamin i minerałów, co powoduje problemy z kośćmi i słabe młode.
- Nowe zwierzęta, które przynoszą infekcje. Trzymaj nowo kupione żaby przez pewien czas w kwarantannie.

Zdrowa żaba ma nieuszkodzoną skórę bez ran i czerwonych, podrażnionych miejsc, zwłaszcza wokół kloaki i po wewnętrznej stronie tylnych nóg, oraz wyraźnie zaokrąglony brzuch. Objawy choroby to częste linienie, wzdęte ciało, ospałość, brak apetytu oraz matowa, sucha skóra. Odizoluj chore zwierzę i szybko zwróć się do weterynarza znającego się na płazach.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.